

DN 2203

De anmälda

(MID XXX)

(MID XXX)

Anmälare

Svenska Bridgeförbundet (SBF) genom Tävlingskommittén (TK)

Saken

Otillåten kommunikation vid tävlingsspel på internet

Anmälan

SBF har gjort gällande att de anmälda under, som det får förstås, perioden 18 juli 2021 – 11 september 2022 har kommunicerat på ett otillåtet sätt vid tävlingsspel på internet.

Utredning

Förbundet har åberopat följande utredning.

- Två skrivelser från tävlingsledare angående misstänkt agerande i Kolmården BK:s internettävlingar.
- Utredning av misstänkta utspel och inkliv samt misstänkt budgivning i övrigt under perioden juni – september 2022 i förbundssanktionerade tävlingar på Bridge Base Online (BBO).
- Statistisk analys av samtliga 2 058 givar som spelats av de anmälda på BBO under perioden 18 juli 2021 – 11 september 2022 utförd med Hammond Softwares anti-fusk mjukvara.

De anmälda har delgetts anmälan och utredningen. De har bestritt anklagelserna. De har anfört att de är särbos och vid ett antal av speltillfällena har befunnit sig på olika ort. Den anmälda har vidare förklarat att han visst alerterade budet 2Hj på den bricka som finns upptagen på sida 2 i den andra skrivelsen från tävlingsledaren samt att det var ett klokt bud eftersom det möjliggjorde spel på 2-tricksnivån i båda högfärgerna.

Relevanta bestämmelser

I 14 § SBF:s stadgar finns bestämmelser om disciplinärenden. Påföljd kan enligt 14 § 4 f åläggas den som vid deltagande i tävling brutit mot bridgelagarna eller övriga bestämmelser som gäller för tävlingen.

För förseelser enligt 14 § 4 kan enligt 14 § 3 en eller flera av påföljderna varning, avstängning, förbud mot spel med viss partner samt uteslutning utdömas. Påföljden avstängning innebär att en person stängs av från viss tävling, visst uppdrag eller för viss tid, lägst en månad och högst tio år. Förbud mot spel med viss partner innebär att en person förbjuds att spela med en viss person för viss tid eller för all framtid.

Föreskrifter om kommunikation med partnern finns i lag 73 i 2017 års lagar för tävlingsbridge. Kommunikation mellan två medspelare under budgivningen och spelet ska endast ske med hjälp av buden och de kort som spelas, förutom om något annat specifikt tillåts i lagarna (lag 73 A.1).

Bedömning

Skuld

Allmänt om den statistik som tas fram av Hammond Softwares analysprogram

Bridgespelaren Nicolas Hammond har utvecklat ett program som sammanställer och analyserar olika aspekter av ett pars spel och budgivning på BBO. Bland de övergripande statistiska mått som programmet tar fram finns de s.k. DDOLAR, DECWER och DEFWER. Samtliga dessa mått ger uttryck för vilken felprocent en spelare har i förhållande till en double dummy-analys, dvs. hur ofta en spelare spelar ett kort som kostar stick i förhållande till det högsta möjliga antalet stick som var möjligt för det egna paret att uppnå innan kortet spelades. DDOLAR mäter träffsäkerhet vid utspel, DECWER felprocent i spelföringen och DEFWER felprocent i försvaret efter utspelet.

Utöver dessa övergripande statistiska mått analyserar programmet även olika aspekter av spel och budgivning på detaljnivå. Så kan man till exempel se hur ofta en spelare dragit för ett ess i utspelet och vad partnern vid dessa tillfällen haft för sättning i färgen.

De anmäldas statistik

De anmälda har en träffsäkerhet vid utspel som uppgår till 89,78 respektive procent 89,86 procent. Dessa siffror överskrider med råge resultatet för de bästa spelarna i världen. Så var till exempel 86,74 procent den högsta uppmätta träffsäkerheten bland de elitspelare för vilka det finns minst 1 000 givar att analysera från topprankade lagtävlingar under perioden 1955–2020.

Av den detaljerade utspelsstatistiken framgår bland annat att paret under den aktuella perioden:

- Underspelade ett ess i utspelet mot ett färgkontrakt vid 45 tillfällen. I samtliga dessa fall hade partnern kungen, damen eller renons i färgen. I tio av de 45 fallen gjordes utspelet från AQx(x), och i samtliga fall hade partnern kungen.
- Vid 44 tillfällen hade Kx i en annan färg än trumf som utspelshand mot ett färgkontrakt. Vid tolv av dessa tillfällen hade partnern esset i färgen. I tio av dessa tolv fall spelades kungen ut. I de resterande två fallen spelade man i ena fallet ut en låg från Kx, och i det andra fallet var färgen spelförarens långfärg och hade partnern AJxx. I endast två av de tio fall där kungen spelades ut hade partnern bjudit färgen. Vid 32 tillfällen hade partnern inte esset i färgen. I endast ett av dessa 32 fall spelades kungen ut, och partnern hade då damen.

De anmälda har en felprocent i försvarsspelet som uppgår till 1,89 respektive 2,09 procent. Det är siffror som förvisso ligger väl under de bästa spelarna i världen, men som samtidigt placerar dem i 5:e respektive 14:e percentilen av spelarna i SBF. När det gäller spelföring har de anmälda i stället en felprocent på 3,31 respektive 3,15 procent, vilket placerar dem i 58:e respektive 49:e percentilen i SBF.

DN:s slutsatser av statistiken

DN konstaterar att redan den generella statistiken över parets träffsäkerhet i utspelet, det s.k. DDOLAR-måttet, i princip är tillräcklig för att med visshet kunna slå fast att de anmälda har överfört information till varandra på ett otillåtet sätt. Det är helt enkelt inte möjligt för ett par av deras kaliber – om ens för något par – att med ärliga medel uppnå ett sådant resultat över 2 000 givar. Vad av tvivel som må kvarstå beträffande parets skuld undanröjs helt av den detaljerade utspelsstatistik som har redovisats ovan. Vad som där framgår om parets utspelsstatistik från ess, AQx(x) och Kx är ensamt sådant att det bevisar att paret har kommunicerat vad de har på handen med otillåtna medel.

Till detta kommer det relativa förhållandet mellan de olika måtten. Det är visserligen i sig inget konstigt att en spelare, relativt andra spelare, är bättre i vissa delar av spelet än andra. Alltför stora skillnader i de olika momenten av kortspelet är dock en tydlig indikator på att en spelare har tillgång till otillåten information. I det nu aktuella fallet kan det konstateras att de anmälda när det gäller spelföringar är medelspelare. I försvarsspelet, som man till skillnad från spelföringarna kan förbättra genom att berätta för partnern vilka kort man har på handen, tillhör de däremot toppskiktet. Och när det gäller försvarsmomentet utspel, där det är som allra enklast att utan någon närmare bridgeanalys dra nytta av otillåten information, är de bäst i världen.

Det kan bland många finns ett intuitivt motstånd mot att basera fällande domar i fuskärenden uteslutande på statistik. Det är en i grunden sund inställning eftersom det – särskilt för en lekman – finns en stor risk för logiska felslut. Samtidigt ligger det emellertid i öppen dag att matematiken ibland kan vara så entydig att den inte lämnar utrymme för något tvivel. I sådana fall får statistisk bevisning tvärtom anses vara ett mera pålitligt beslutsunderlag än en subjektiv bedömning av de misstänkta agerande på enskilda givar. DN konstaterar att den statistik som föreligger beträffande de anmälda och som har redovisats ovan är sådan att det inte föreligger något tvivel om att de har kommunicerat med otillåtna metoder vid tävlingsspel på internet under perioden juli 2021 – september 2022.

Något om den övriga utredningen

Vid den bedömning som DN har redovisat ovan saknas det egentligen anledning att närmare redovisa och ta ställning till de enskilda brickor som finns upptagna i den utredning som har åberopats. Sådana bedömningar är av nödvändighet mycket subjektiva. Särskilt vanskligt att dra några säkra slutsatser blir det när de spelare vars beslut analyseras inte håller expertnivå. För fullständighetens skull ges dock nedan några exempel på brickor som innefattar bisarra bridgeavgöranden och utvisar mönster som inte rimligen låter sig förklaras på annat sätt än att de anmälda har haft tillgång till otillåten information.

Ett framträdande mönster för paret är förmågan att utan allmänt vedertagen normal längd bjuda färger där partnern har kompenserande längd samt den därmed

sammanhängande förmågan att inte stötta partnern när denne avgett ett sådant bud. Det finns ett mycket stort antal exempel på detta. Nedan ges några exempel.

Exempel 1:

10 D	N	W	N	E	S
	♠ K98 ♥ J9632 ♦ AJ5 ♣ J5		1♦	1♥	1♠
			2♣	2♠	X
W		E			
♠ A ♥ Q5 ♦ KQ10863 ♣ A1032		♠ J765 ♥ A1087 ♦ 42 ♣ Q96			
	S				
	♠ Q10432 ♥ K4 ♦ 97 ♣ K874				
			2× N		NS: 0 EW: 0

Exempel 2:

12	N	W	N	E	S
	♠ K1087 ♥ AQ96 ♦ Q2 ♣ KJ2		P	1NT	2♦
			P	2♥	P
W		E			
♠ 2 ♥ J8542 ♦ AJ964 ♣ Q10		♠ AQJ65 ♥ K3 ♦ 10753 ♣ 73			
	S				
	♠ 943 ♥ 107 ♦ K8 ♣ A98654				
			2× N		NS: 0 EW: 0

Exempel 3:

15 D	N	W	N	E	Svagt
	♠ Q1073 ♥ 83 ♦ Q ♣ A109732		P	2♠	X
			3♥	P	P
W		E			
♠ 86 ♥ KQ7 ♦ KJ1087 ♣ J54		♠ AJ5 ♥ AJ954 ♦ 5 ♣ KQ86			
	S				
	♠ K942 ♥ 1062 ♦ A96432 ♣				
			3♥ W		NS: 0 EW: 0

Exempel 4:

7 D	N	W	N	E	S
	♠ AK842 ♥ 64 ♦ 86 ♣ QJ43		P	P	2♣
			2♠	P	2♠
W		E			
♠ J1065 ♥ J1092 ♦ Q942 ♣ 6		♠ Q973 ♥ AKQ ♦ J53 ♣ AK2			
	S				
	♠ ♥ 8753 ♦ AK107 ♣ 109875				
			2♠ E		NS: 0 EW: 0

Exempel 5:

7 D	N	♠ Q9 ♥ QJ10984 ♦ J8 ♣ 983	W N E S	Mindre Ämn 5hp	P
	W	♠ K74 ♥ A5 ♦ AK109 ♣ AK76	2♣ P	2♥ P	P
	S	♠ A6532 ♥ K72 ♦ Q53 ♣ J4	3♣ P	P	P
	E	♠ J108 ♥ 63 ♦ 7642 ♣ Q1052	3♣ W NS: 0 EW: 0		

Exemplen 4 och 5 ovan utgör även exempel på ett annat mönster, nämligen förmågan att passa på kravbud/starka bud när partnern har minimum. Ytterligare exempel på detta tema är följande.

Exempel 6:

8 D	N	♠ K432 ♥ K52 ♦ QJ7 ♣ 1052	Kan vara kört	N E S	1♣ P 1♥ P
	W	♠ 98 ♥ A94 ♦ K654 ♣ AQ43			P P
	S	♠ QJ76 ♥ 1076 ♦ A109 ♣ K86			1♥ E NS: 0 EW: 0
	E	♠ A105 ♥ QJ83 ♦ 832 ♣ J97			

Exempel 7:

4 D	N	♠ 98 ♥ 963 ♦ AK107 ♣ KQ105	Kan vara kört	N E S	1♣ P 1♠ P 2♥ P P P
	W	♠ A53 ♥ KQJ10 ♦ 962 ♣ J86			
	S	♠ K106 ♥ 52 ♦ QJ3 ♣ A7432			2♥ W NS: 0 EW: 0
	E	♠ QJ742 ♥ A874 ♦ 854 ♣ 9			

Påföljd

Det aktuella ärendet är det första fuskärendet som avgörs med tillämpning av de nya påföljdsbestämmelser som infördes i förbundets stadgar 2021. Tidigare gällde att en avstängning som längst kunde bestämmas till 18 månader. Det fanns inte heller något utrymme att begränsa avstängningen till vissa tävlingar eller att förbjuda spel med viss partner. Det innebär att endast begränsad ledning kan hämtas från tidigare praxis. Relevant tidigare praxis beträffande fusk är dessutom begränsad till två fall, som redovisas nedan.

Den 31 mars 2021 meddelade DN beslut i ett ärende (DN 2006) som gällde två personer som i stor omfattning och under åtminstone två och en halv månads tid hade kommunicerat med varandra med otillåtna medel vid företrädelsevis trivseltävlingar på internet. I beslutet framhöll DN att nämnden, om den bedömde att ett strängare straff än 18 månader var motiverat, kunde göra en framställan till styrelsen om uteslutning. DN ansåg i det aktuella fallet att en kortare avstängning är 18 månader inte kunde komma i fråga, men att det mot bakgrund av det sammanhang i vilket fusket förekommit inte heller fanns skäl att göra en framställan om uteslutning. Slutsatserna i DN 2006 bör inte tas till intäkt för att DN där ansåg att straffvärdet var exakt 18 månader. Mellan 18 månader och uteslutning finns det nämligen ett betydande glapp, låt vara att det inte är möjligt att kvantifiera storleken på glappet eftersom längden på en uteslutning inte är tidsbestämd. DN:s motivering i DN 2006 är alltså väl förenlig med att DN där ansåg att straffvärdet var över 18 månader, men inte så kvalificerat mycket högre att det fanns skäl för uteslutning.

I oktober 2021 meddelade DN beslut i ett ärende (DN 2008) som gällde en person som hade self-kibitzat under Riksmästerskapen och internationella elittävlingar på internet. Mot bakgrund av omfattningen av fusket och skillnaden i tävlingarnas dignitet jämfört med vad som var fallet i DN 2006 gjorde DN bedömningen att det inte var tillräckligt ingripande att besluta om 18 månaders avstängning. DN överlämnade därför ärendet till styrelsen för beslut i fråga om uteslutning. Efter att styrelsen beslutat att inte utesluta den aktuella medlemmen fastställde DN påföljden till 18 månaders avstängning.

Den kraftigt skärpta straffskalan i stadgarna har införts just för att DN ska kunna reagera proportionerligt vid fusk. Mot denna bakgrund och med beaktande av den tidigare praxis som redovisats ovan anser DN att en lämplig utgångspunkt är att avstängningens längd vid fusk bör vara tre år. Förhållandena i det enskilda fallet måste dock beaktas. Så kan till exempel ett mycket omfattande fusk såvitt avser tidsperiod eller antal brickor leda till att straffet skärps. Vidare har det betydelse vilken nivå den dömda håller och vilka tävlingar fusket har skett i. Med hänsyn till upprätthållandet av spelets integritet och bridgens anseende är det till exempel särskilt allvarligt om fusk sker i SM-tävlingar eller vid representation av Sverige i internationella sammanhang. En annan omständighet av relevans för straffvärdebedömningen är vilken typ av fusk det är fråga om. Så får det till exempel normalt sett anses särskilt allvarligt att genom i förväg överenskomna otillåtna metoder överföra information till partnern. Ytterligare exempel på faktorer som är relevanta är återfall eller missbruk av särskild förtroendeställning. Den nu gjorda exemplifieringen ska inte ses som uttömmande.

Några särskilt försvårande omständigheter föreligger inte i detta fall. Det är i stället fråga om ett normalfall av en typ av fusk som har fått stor utbredning i samband med att mycket av bridgespelandet förflyttat sig från live-miljö till internet med anledning av Coronapandemin. Utgångspunkten är därmed att paret ska stängas av i tre år.

De nya påföljdsformerna avstängning från spel i vissa tävlingar och förbud mot att spela med viss partner innebär kraftigt utökade möjligheter att göra en differentierad påföljdsbestämning utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Bland annat ges ett utrymme att vid påföljdsbestämningen beakta skillnaden mellan online-spel och live-spel. Det är förvisso en kontroversiell fråga i bridgevärlden huruvida det alls är motiverat att göra någon sådan åtskillnad när det gäller påföljdsbestämningen vid fusk. DN anser dock att en sådan åtskillnad kan vara sakligt motiverad med hänsyn till den individualpreventiva dimensionen av straffets funktion. Det är uppenbart att den virtuella spelmiljön har fått ett stort antal människor att agera på ett sätt som det saknas

anledning att tro att de skulle göra vid livespel. De mekanismer som är i rörelse torde delvis vara samma som gör att många människor grovt förolämpar varandra i diskussioner online på ett sätt som det stora flertalet av dem aldrig skulle få för sig att göra ansikte mot ansikte.

En annan principiell utgångspunkt bör vara att de som har fuskat i samförstånd bör förbjudas att spela med varandra under en mycket lång tid. DN anser att ett lämpligt riktmärke bör vara att ett sådant förbud i normalfallet bör meddelas för en tid som är dubbelt så lång som avstängningens längd.

Med dessa principiella utgångspunkter bestämmer DN påföljden för de anmälda på det sätt som framgår av beslutet nedan. Vid bestämmandet av avstängningens respektive förbudets längd i punkterna 1 och 3 har DN beaktat att handläggningen av ärendet utan de misstänkta förskyllan har dragit ut på tiden i drygt halvtannat år.

Beslut (meddelat den 29 november 2024)

1. De anmälda stängs av från allt spel i förbundssanktionerade tävlingar under perioden 1 december 2024 – 30 november 2025.
2. De anmälda stängs av från allt spel i förbundssanktionerade tävlingar online under perioden 1 december 2024 – 30 november 2027.
3. De anmälda förbjuds att spela förbundssanktionerade tävlingar med varandra under perioden 1 december 2024 – 30 november 2026.
4. De anmälda förbjuds att spela förbundssanktionerade tävlingar online med varandra under perioden 1 december 2024 – 30 november 2030.

I DN:s handläggning av ärendet har Andreas Westman (ordförande), Per-Ola Cullin (referent), Jan Lagerman och Lena Westman deltagit. Beslutet är enhälligt och kan inte överklagas.

Andreas Westman